

Joaquima Messeguer
 Doctora de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries
 joaquima.messeguer@irta.cat

Miquel Vallmitjana
 Doctor en Biotecnologia per la UAB
 miquelvallmitjana@uab.cat

El futur de l'agricultura passa pels cultius transgènics?

RELATOR

Cristian Agudo

L'agricultura es troba en una situació compromesa. En un món cada cop més condicionat per les noves tecnologies i regit per les regles de l'economia liberal, el model agroalimentari tradicional sembla insostenible. En aquest context, l'aparició dels cultius transgènics ha generat un debat aferrissat entre els que consideren que són una bona eina per millorar la indústria agroalimentària i els que defensen que la seva implantació comporta uns riscos inassumibles.

Bona part de les crítiques que reben els transgènics fan referència als riscos que poden suposar pels ecosistemes. En aquest sentit es pronuncia Miquel Vallmitjana, doctor en Biotecnologia per la UAB. Segons Vallmitjana, la hibridació de les noves espècies transgèniques amb les varietats convencionals o amb espècies silvestres genera certs riscos difícils d'avaluar i prevenir. Afegeix, a més, que l'agricultura ecològica o altres models sostenibles s'estan veient amenaçats per la difícil coexistència amb aquesta nova tecnologia. Pel contrari, la doctora Joaquima Messeguer, de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA), recorda que per autoritzar la comercialització d'un transgènic cal presentar una sèrie de proves que demostrin que no són perillosos per al medi ambient o si més no, que no ho són més que l'equivalent no transgènic, ja que quan es conrea una varietat no transgènica el risc que es creui amb els cultius autòctons també existeix.

Com afecta el consum de productes transgènics a la nostra salut? Aquesta és una altra de les preguntes que cal respondre. Miquel Vallmitjana alerta dels efectes nocius dels aliments transgènics sobre la salut de les persones, els quals provocaran progressiva-

Els transgènics confronten els que creuen que són una bona eina per la indústria agroalimentària i els que defensen que la seva implantació comporta uns riscos inassumibles

ment un empitjorament de la qualitat de vida de la població. Per aquest motiu, Vallmitjana considera imprescindible un etiquetatge adequat dels productes per tal que el consumidor pugui diferenciar perfectament l'agricultura convencional de la biotecnològica. En canvi, Joaquina Messeguer assegura que fins ara no ha aparegut cap article en una revista realment científica que demostrï la nocivitat dels transgènics, i exposa els casos dels Estats Units i el Canadà com a exemples de països on fa més de quinze anys que se'n consumeixen sense que s'hagi detectat cap efecte nociu per a la salut. La doctora de l'IRTA va més enllà i aventura que fins i tot a través de la investigació aviat contribuiran a millorar l'alimentació de la població.

Els efectes sobre el model econòmic agrari és un altre dels temes que més recel provoca entre els detractors dels cultius transgènics. En aquest sentit, Vallmitjana denuncia el monopoli que exerceixen cinc empreses sobre la gestió de les patents mundials dels Organismes Genèticament Modificats (OGM) agrícoles. Entre aquestes destaca la multinacional Monsanto, que disposa del 88% de la comercialització dels OGM. A més, afegeix que la concentració de poder no només afecta

les llavors, sinó que també condiciona tot el procés productiu agrícola, des del propi conreu a la distribució. Per contra, Joaquina Messeguer recorda que cada any hi ha més pagesos que si poden, cultiven transgènics. I afegeix que, si això passa, és perquè els resulta rendible. La doctora de l'IRTA desmenteix que el cultius transgènics afavoreixin especialment les grans multinacionals i atribueix aquest fenomen a la percepció negativa cap a la biotecnologia que segons ella existeix a Europa i que ha provocat la limitació de la recerca fent desaparèixer un teixit empresarial que podria haver evitat l'actual situació de monopoli.

Malgrat que les dues posicions sobre els transgènics són molt distants, encara és possible trobar punts de consens. Així, Vallmitjana coincideix amb Messeguer que els OGM poden acabar ajudant a millorar la situació actual del sector agrícola però, des del seu punt de vista, sempre que es porti a terme una transició del paradigma productivista actual a un altre que es basi en la sostenibilitat. I per la seva banda, Messeguer dóna la raó als plantejaments antitransgènics quan aquests defensen la necessitat d'analitzar el producte nou prèviament a la seva en-

trada al mercat per comprovar que és substancialment equivalent al que hi havia abans.

El futur de l'agricultura planteja molts interrogants. Per això el debat sobre la coexistència entre cultius convencionals i els transgènics és cada cop més inajornable. ◀